

## **TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA**

AKP'nin eğitimi sınav merkezli bir yapıya dönüştürmesinin, sınav sistemlerini sürekli olarak değiştirmesinin eğitim alanında, çocukların ve gençlerin pedagojik ve psikolojik gelişimlerinde neden olduğu yıkımın tüm boyutları ile araştırılması amacıyla Anayasa'nın 98'inci, İçtüzüğün 104'üncü ve 105'inci Maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını saygılarımla arz ederim.

**Lezgin BOTAN**

**Van Milletvekili**

## GEREKÇE

AKP 15 yıllık iktidarı süresince eğitimin yapısına, yönetimine, içeriğine, uygulamalarına, işleyişine sürekli olarak neoliberal anlayışla ve mezhebi bir yaklaşımla çok yönlü müdahalelerde bulundu. AKP'nin eğitimi tam bir yapboz tahtasına dönüştüren müdahalelerinden biri de eğitimi sınav merkezli bir yapıya dönüştürmesidir. Bugün ilköğretimden üniversite sonrasına kadar eğitimin her kademesinde merkezi sınavlar bulunmaktadır. Bunun sonucunda kendi yeteneklerini keşfedip bunları geliştirecek sosyal, kültürel ve sportif aktivitelerde bulunması gereken çocuklar ve gençler hayatlarını adeta sınav kabusuyla geçirmektedirler. Başarının sadece sınavlarla ölçülmesi ve bütün eğitimin sınavlara göre kurgulanması öğrencilerin daha küçük yaşlarda yeteneklerinin körelmesine neden olmaktadır. Çünkü öğrenciler okul dışı zamanlarının çoğunu deneme sınavlarına, test sorularına ve dersanelere ayırmak zorunda kalmaktadırlar. Dolayısıyla ilkokuldan üniversiteye kadar eğitim sisteminin temelini oluşturan sınavlar öğrencilerde bıkkınlık ve umutsuzluk duygusunun gelişimine neden olurken sonraki süreçlerde psikolojik rahatsızlıkları doğurabilmektedir. Sınavlar ailelerin ekonomisine de büyük yük getirmektedir. Çocuklarının başarılı olması için çok sayıda aile yaşamsal harcamalarını kısarak çocuklarının eğitim masraflarını karşılamaya çalışmaktadır.

Sınavlar aracılığı ile bir yandan öğrenciler sınıfsal konumlarına göre ayrıştırılıp elenirken diğer taraftan özel dersler, etüt merkezleri, temel liseler, sınavlara hazırlık kitapları vb. şekillerde piyasaya büyük bir rant alanı açılmıştır. AKP sınav sistemine sürekli müdahale ederek bir yandan piyasadaki ideolojik hegemonyasını yeniden inşa ederken diğer yandan da kendi yandaşlarına alan açmıştır. Örneğin ilköğretimden ortaöğretime geçiş sisteminin de sayısız kez değişiklik yapılmıştır. Bu değişikliklerin eğitim bileşenleri dışarda tutularak tamamen merkezi kararlar ile yapıldığı AKP Genel Başkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın geçtiğimiz gün katıldığı bir televizyon programında ifade ettiği "*Ben TEOG olayını istemiyorum ve bunu da artık yanlış buluyorum. TEOG'un kaldırılması lazım. Biz TEOG'la mı geldik? Ne TEOG vardı, ne bir şey vardı*" sözleri ile bir kez daha gün yüzüne çıkmıştır. Erdoğan 2004 yılında Ortaöğretim Kurumları Seçme ve Yerleştirme Sınavını (ÖKS), 2008 yılında Seviye Belirleme Sınavlarını (SBS) ve 2014 yılında ise Temel Eğitimden Ortaöğretime Geçiş (TEOG) Sisteminin getirdiği başka bir siyasi partiymişçesine bu değerlendirmeleri yapmaktadır. Saraydan emiri alan başbakan ve milli eğitim bakanı hemen değişiklik için hazırlıklara başladıklarını kamuoyu ile paylaşmışlardır.

2014 yılında SBS'den TEOG'a geçişte de benzer bir yöntem izlenmişti. Yine eğitim bileşenlerinin sesine kulak vermeyen, kapalı kapılar ardında merkezi kararlar ile eğitimde büyük devrim nidaları ile hayata geçirilen TEOG eğitimde niteliği artırmadığı gibi sayısız sorunu da beraberinde doğurmuştur. TEOG nedeni ile yaklaşık 200 bin öğrenci 2017-2018 eğitim öğretim yılı başlamış olmasına rağmen herhangi bir liseye yerleştirilmemiştir. Örgün eğitim kurumlarına yerleştirilmeyen bu öğrenciler rızalarının dışında açık liselere kaydedilmiştir.

Çocukların ve gençlerin sınavların cenderesinden kurtarılıp bilimsel, nitelikli, kamusal, parasız bir eğitim sisteminin inşa edilmesi gerekmektedir. Bu itibarla sınav merkezli eğitim sisteminin başta öğrenciler olmak üzere ailelere ve eğitime verdiği zararların neler olduğunun tespit edilmesi amacıyla Meclis araştırması açılması elzemdir.